

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiæ Augustæ Scriptores VI

Ælius Spartianus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Ælius
Lampridius. Flavius Vopiscus

Spartianus, Aelius

Lugduni Batavorum, 1671

De Ingenuo, VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51232)

hæc verba dicitur interemptor, *Hic est gladius quem ipse fecisti.* Hujus concio prima talis fuisse dicitur: *Scio commilitones posse mihi objici artem pristinam, cujus mihi omnes testes estis. Sed dicat quisque quod vult, utinam semper ferrum exerceam. non vino, non floribus, non mulierculis, non popinis, ut facit Gallienus, indignus patre suo & sui generis nobilitate, depeream. Ars mihi objiciatur ferraria, dum me & extera gentes ferrum attraxasse suis cladibus recognoscant in Italia. Denique ut omnis Alemannia omnisque Germania cum cæteris quæ adjacent gentibus, Romanum populum ferratam putent gentem, ut specialiter in nobis ferrum timeant. Vos tamen cogitetis velim, fecisse vos principem qui nunquam quicquam scierit tractare, nisi ferrum. Quod idcirco dico, quia scio mihi à luxuriosissima illa peste nihil opponi posse nisi hoc quod gladiatorum armorumque artifex fuerim.*

DE INGENUO, VIII.

Fusco & Basso coss. quum Gallienus vino & po-
pinis vacaret, quumque se lenonibus, mimis, &
mere-

addidisse vero dicitur interemptor, *Hic est gladius quem ipse fecisti.*

1 *Sed dicat quisque quod vult.*] Sic apud Phædrum:

At me hercule narrabit quod quis voluerit,

Oltra nobis propter fructum est gratior.

sic hodie dicimus: *Chacun dira ce qu'il vaudra.*

2 *Dum me & extera gentes ferrum attraxasse.*] Ferrum tractasse, melius ex Pal.

GRUTERUS.

3 *Ferrum attraxasse.*] Pal. tractasse.

CASAUBONUS.

4 *Suis cladibus recognoscant in Italia.*] Quare illa addita sint, in Italia, non video. ac si mei arbitrii sit, malim ita

scribi: *f. cl. recognoscant. Efficiam denique, ut omnis Al.*

5 *Fusco & Basso Coss.*] Rebellevit ergo iste contra Valerianum, non contra Gallienum: nisi quatenus imperii fuerat particeps factus à patre. nam iis Coss. vivebat Valerianus, & bellum Persicum parabat, ut superius dictum in Cyriade. aliter tamen Aurelius Victor, cujus verba statim adferemus. Pro Fusco libri veteres hinc *Tusco*: sed alibi inferius non semel *Fusco*. quæ diversitas etiam in Fastis consularibus invenitur.

SALMASIUS.

5 *Fusco & Basso Coss.*] Lege: *Tusco & Basso*. ita enim omnes hoc loco libri. nam qui *Fuscum* infra appellari putant doctissimi viri, falluntur: cum

meretricibus dederet, ac bona naturæ luxuriæ continuatione deperderet; ¹ Ingenuus, qui Pannonias tunc regebat, à Mœsiacis legionibus imperator est dictus, cæteris Pannoniarum volentibus: neque in quoquam melius consultum Reip. à militibus videbatur, quam quod instantibus Sarmatis creatus est imperator, qui fessis rebus mederi sua virtute potuisset. Causa autem ipsi arripiendi tunc imperii fuit, ne suspectus esset imperatoribus quod erat fortissimus ac Reip. necessarius, & militibus (quod imperantes vehementer movet) acceptissimus. Sed Gallienus, ut erat nequam & perditus, ita etiam, ubi necessitas coëgisset, ² velox, furibundus, ferus, vehemens, crudelis: denique Ingenuum conflictu habito vicit, eoque occiso, in omnes Mœsiacos tam milites quam cives asperrime sæviit: nec quenquam suæ crudelitatis exortem reliquit: usque adeo asper & truculentus ut plerasque civitates vacuas à virili sexu relinqueret. ³ Fertur sane idem In-

genuus

cum sit alius. Fasti Siculi: Τῆρονov & Βάρονov. sub his Coss. passus est Cyprianus, ut in actis ejus passionis scriptum est. Tusco & Basso Consulibus, Carthagine, Secretario, Paternus Proconsul Cypriano Episcopo dixit. ita enim ejus passionis initium conceptum legi in vetustissimis membranis Bibliothecæ Puteanorum.

CASaubonus.

¹ Ingenuus, qui Pannonias tunc regebat.] In nummis, INGENVS. Aurelius Victor: Gallienus in Illyrico Ingenuum, quem curantem Pannonias, comperta Valeriani clade, imperandi cupido incusserat, Mursiæ devicit. fallitur in tempore Victor, ut apparet ex Coss. quos ponit Trebellius. Eutropius etiam scribit, hoc bellum à juvene Gallieno vel adolecente gestum.

SALMASIUS.

² Velox, furibundus, ferus, vehemens,

crudelis.] Velox, fortis, vehemens, crudelis. ita Pal.

³ Fertur sane Ingenuus civitate capta intrasse domum, in qua se pugione transfodit.] Hæc omnia correctorum esse me docuit optimus liber, in quo hoc tantum legi: fertur sane idem Ingenuus civitate capta in qua se, atque ita vitam finisse. alios porro correctores nacti sunt illi libri, quibus usus est Casaubonus. sic enim referunt: civitate capta in aquam se miserisse, atque ita vitam finisse. quod non ita quidem longe recedit à vestigiis prisce scripturæ. commentitium tamen itidem esse puto, & rejiciendum. ad restitutionem vero quod attinet, divinus non sum.

GRVTERVS.

² Velox, furibundus, ferus, vehemens, crudelis.] Pal. velox, fortis, vehemens, crudelis, ceteris neglectis.

¹ Civi-

genuus ¹ civitate capta intrasse domum, in qua se pugione transfodit: atque ita vitam finisse, ne in tyranni crudelis potestatem veniret. Extat sane epistola Gallieni, quam ad Celerem Verianum scripsit, qua ejus nimietas crudelitatis ostenditur: quam ego idcirco interposui, ut omnes intelligerent, hominem luxuriosum crudelissimum esse, si necessitas postulet. *Gallienus Veriano. Non mihi satisfacies, si tantum armatos occideris, quos & fors belli interimere potuisset.* ³ *Perimendus est omnis sexus virilis, si & senes atque impuberes sine reprehensione nostra occidi possent. Occidendus est quicumque male voluit occidendus est quicumque male dixit contra me, contra Valeriani filium, contra tot principum patrem & fratrem. Ingenuus factus est imperator. Lacerata, occide, concide: ⁴ animum meum intelligere potes, mea mente irascere qui hac manu mea scripsi.*

DE REGILLIANO, IX.

Fati publici fuit ut Gallieni tempore quicumque ¹⁰ potuit, ad imperium profiliret. Regillianus denique

CASAVBONVS.

¹ *Civitate capta intrasse domum, in qua se pugione transfodit, atque ita vitam fin.*] Quam diversa membranæ? nam ita reg & Put. civ. cap in aquam se misit, atque ita vitam finisse.

³ *Perimendus est omnis sexus virilis.*] Melius scribas, esset: ob sequentia verba.

⁴ *Animum meum intelligere potes.*] Regius, Lacerata, concide, occide. animum meum intellige: qui hoc manu mea scripsi.

GRVTERVS.

¹ *Civitate capta intrasse domum, in qua se pugione transfodit, atque ita.*] Palatinus tantum habet; civitate capta in qua se atque ita. an fuit? civitate capta in aquam se. sed insolens id verbi valde, pro semet submergere.

² *Quos & fors belli.*] Palatinus in bellis.

⁴ *Animum meum intelligere potes, mea mente irascere.*] Palat. non habet editionem potes.

SALMASIVS.

² *Quos & fors belli interimere potuisset.*] Libri omnes: quos & fors in bellis interimere potuisset. bella heic sunt, prælia. nec aliter loqui consueverunt isti auctores.

⁴ *Animum meum intelligere potes.*] Pal. animum meum intelligere, mea mente irascere. scribendum: animum meum intellige, mea mente irascere, qui hac manu scripsi.

⁵ *REGILLIANVS.*] Vetus liber, Regillianus, cum unico t, quod melius est. nam Regilius cum (simplici) scribitur